

A.M. Kuijpers-
Jagtman,
hoofdredacteur

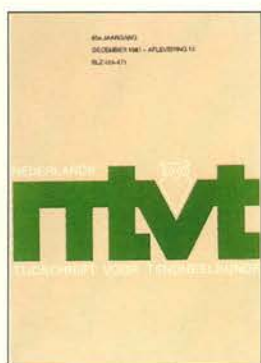
Het NTvT in 1999

1927

1964

1981

1989

Lezersonderzoek

Een klein jaar geleden werd een uitgebreid lezersonderzoek verricht onder de abonnees en voormalig abonnees van het Nederlands Tijdschrift voor Tandheelkunde. Gepoogd werd inzicht te krijgen in het leesgedrag van lezers en het oordeel van lezers en niet-lezers over het tijdschrift. De resultaten van dit onderzoek hebben de redactie een handvat verschaft om de kwaliteit van het tijdschrift te optimaliseren. Het resultaat ligt hier voor U.

Vraag van de maand

Volgens de respondenten is het NTvT een blad dat degelijke wetenschappelijke artikelen brengt, dat is haar sterke kant en dat moet niet veranderen. Dwars door het lezersrapport loopt een rode draad, namelijk die van de wens naar praktijkgerichte onderwerpen. Een zeer hoog percentage, namelijk ruim 80% van de lezers, leest de rubrieken 'Uit en voor de praktijk' en 'Bijzonder onderwerp'. Beide rubrieken zijn sterk op de toepasbaarheid in de algemene praktijk gericht. Om aan de wens van praktijkgerichte onderwerpen tegemoet te komen heeft de redactie daarom besloten met ingang van deze maand de rubriek

'Vraag van de maand' in te stellen. In de laatste afleveringen van vorig jaar bent u reeds een oproep tot het inzenden van vragen tegengekomen. Met deze rubriek wordt de bal teruggespeeld naar de lezer: met welke vragen zit u in de praktijk, met betrekking tot welke onderwerpen heeft u behoefte aan meer informatie? De redactie selecteert maandelijks uit de ingezonden onderwerpen een vraag die door een of meer deskundigen van een wetenschappelijk onderbouwd antwoord wordt voorzien. Deze maand wordt ingegaan op de vraag of patiënten met met een implantaat-gedragen partiële prothese fluoridehoudende tandpasta kan gebruiken.

Vormgeving

Uit het lezersonderzoek kwam naar voren dat de overzichtelijkheid van het tijdschrift goed is, maar er was veel commentaar op de vormgeving. Veel gemaakte opmerkingen betroffen de vormgeving (saai), het omslag (dof), de letters (te klein, vervelend leesbaar) en het papier (te glanzend). Welnu, dat de redactie die opmerkingen ter harte heeft genomen en dat de vormgeving van dit tijdschrift met ingang van 1999 geheel veranderd is, is u hopelijk al opgevallen toen u het tijdschrift uit de brievenbus haalde. In samenspraak met de

uitgever werd de lay-out grondig herzien. Er wordt met ingang van heden een andere papiersoort gebruikt. Technische ontwikkelingen maken het bovendien mogelijk met ingang van dit jaar het tijdschrift geheel fullcolour te drukken. De verschillende rubrieken hebben nu ieder hun eigen kleur. De redactie is benieuwd naar uw mening over de nieuwe vormgeving.

Veranderingen in de redactie

Per 1 januari 1999 gaat dr. A.S.H. Duinkerke de redactie verlaten. Hij was ruim twaalf jaren actief betrokken bij het tijdschrift. De rubriek 'Excerpta odontologica' was zijn kind, dat door hem gekoesterd en verzorgd werd in samenspraak met de excerptenauteurs. Ook themanummers hadden zijn warme belangstelling en hij leverde veel goede suggesties voor onderwerpen. In de bijdrage die hierna volgt wordt het redacteurschap van Duinkerke nader belicht. De redactie dankt collega Duinkerke zeer hartelijk voor zijn jarenlange inzet. Zij hoopt uiteraard dat hij niet uit beeld verdwijnt en dat nog regelmatig bijdragen van zijn hand in dit tijdschrift zullen verschijnen.

Ook onder de vaste medewerkers van de rubriek 'Excerpta odontologica' zijn enige wijzigingen te melden. De collegae Frankenmolen, Davidson, Janssen en Kroon verlaten het toneel. De redactie dankt hen voor de vele deskundige excerpten die zij de lezers hebben voorgeschoteld. Hun taak wordt overgenomen door dr. K. Weerheim (sectie kindertandheelkunde), Ch. Penning (sectie materia technica), P. Reiker (sectie parodontologie). De sectie 'Forensische tandheelkunde' is vanwege gebrek aan relevante artikelen vervallen.

De redactie hoopt dat de geheel vernieuwde laatste jaargang van deze eeuw u zal prikkelen tot het kennisnemen van de wetenschappelijke ontwikkelingen in de tandheelkunde van morgen. Zij wenst u, mede namens redactie bureau en directie een heel goed 1999 toe.

Afscheid van Arjaan Duinkerke: een redacteur met jeugdig elan

Ch. Penning,
excerptenauteur
A.M. Kuijpers-
Jagtman,
hoofdredacteur

Op 22 april 1986 werd een nieuwe redacteur van dit tijdschrift benoemd: Dr. A.S.H. Duinkerke, destijds kliniekhoofd van de vakgroep Parodontologie, Prothodontie en Sosiodontie aan de rijksuniversiteit van Groningen. Hij kreeg de rubriek 'Excerpta odontologica' op zijn schouders. De hoofdredacteur schreef destijds bij deze benoeming in zijn redactioneel: "Alles wijst erop, dat de redactie zich gelukkig kan prijzen met de benoeming van dit nieuwe lid". Twaalf jaar later kan gezegd worden dat deze verwachting helemaal waargemaakt is.

Het redigeren van de rubriek 'Excerpta odontologica' vereist een redacteur met vele kwaliteiten. Je moet op een soepele wijze kunnen omgaan met een heterogene groep van auteurs en daarmee een rubriek samenstellen die desondanks een homogeen beeld toont. Je moet zelfverzekerd genoeg zijn om minder geslaagde teksten aan een revisie te onderwerpen. En je moet over een tomeloze energie beschikken om al het werk te verzetten dat dat met zich meebrengt. Arjaan Duinkerke is zo iemand. De excerptenrubriek heeft twaalf jaar geleden onder zijn leiding een ander aanzien gekregen, met meer verscheidenheid in onderwerpen en kortere excerpten. Om auteurs ertoe te brengen korte kernachtige teksten aan te leveren, vergt een bijna bovennatuurlijke gave. De drukbezette practicus die snel op de hoogte gehouden wil worden, vaart er echter wel bij. De redacteur is dan wel eens noodzaak met krachtige hand in te grijpen in aangeleverde teksten, maar Arjaan verstaat de kunst om met de auteurs toch op goede voet te blijven staan. Zijn schaarse tegenstanders noemen hem Arjan.

Is goed schrijven te leren, en hoe doe je dat? Het voortgezet onderwijs slaagt daar kennelijk niet altijd in, gezien de kreupele teksten die studenten soms produceren bij tentamens met open vragen en bij scripties. Het vak taalbeheersing ontbreekt in de studie tandheelkunde en trouwens ook in vele andere studierichtingen. Sommigen menen dat goed schrijven niet te leren is, je kunt het of je kunt het niet. Zo'n uitspraak is alleen in ernst mogelijk als men niet gehinderd wordt door enige kennis van leerprocessen, een omstandigheid die zich helaas nogal eens voordoet in het universitaire milieu. Om goed schrijven te leren heeft men dus een leermeester nodig, een opleidingsvorm die wordt aangeduid als het meester-gezelsysteem. Arjaan vond zijn leermeester in de persoon van professor Van de Poel, destijds redacteur van dit tijdschrift. Hij zette Arjaan al tijdens zijn studententijd aan tot het schrijven van excerpten. Bij zijn afstuderen in 1973 had hij al 27 excerpten op zijn naam staan, een score die uiteindelijk zou oplopen tot 387.

Het doordringen tot de redactie van het *Nederlands Tijdschrift voor Tandheelkunde* gaat niet zonder een intro-

Dr. A.S.H. Duinkerke

ductie. Daarvoor zorgde ook nu weer Van de Poel, die hem verder inwijdde in de kunst van het redigeren. Uiteindelijk werd hij aangewezen om collega Lamers op te volgen als redacteur voor de rubriek Excerpta odontologica. In de twaalf jaar dat hij belast was met de rubriek maakte hij drie hoofdredacteurs mee. Zij prezen zich gelukkig met deze toegewijde redacteur: de rubriek functioneerde als een bedrijfje op zichzelf, geleid door Duinkerke en ondersteund door het redactie-bureau.

Goed kunnen schrijven maakt iemand nog niet vanzelf tot een goede redacteur. Het beoordelen van andermans teksten en die zo nodig verbeteren is een kunst apart. Hoe denkt Arjaan Duinkerke zelf over zijn rol als redacteur? Hij formuleerde het aldus: "Je moet ervan houden andere mensen te laten schrijven en ook de eer daarvan te laten krijgen. Je moet bereid zijn het redactionele werk onzichtbaar te houden".

Het tijdperk Duinkerke is afgesloten, althans voor het *Nederlands Tijdschrift voor Tandheelkunde*. Anderen kunnen nu weer meer gaan profiteren van zijn gaven en zijn jeugdig elan. Het is typerend voor Arjaan dat hij al nieuwe ideeën voor kopij voor het tijdschrift bij de hoofdredacteur op tafel heeft gelegd, nu hij - naar eigen zeggen - weer tijd krijgt om te schrijven. Wij hopen in de toekomst dan ook nog regelmatig bijdragen van zijn hand in de kolommen van dit tijdschrift tegen te komen. Namens directie, redactie, redactie-bureau en lezers van het tijdschrift danken wij collega Duinkerke zeer hartelijk voor het vele dat hij voor het tijdschrift heeft betekend.